

БУРГАСКО ИЗДАНИЕ

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ

LE PHARE DU COMMERCE.

СУБСИДИРАНЪ ОТЪ ВАРНЕНСКАТА И БУРГАЗСКАТА ТЪРГОВСКИ КАМАРИ.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледелие и индустрия.

Телефонъ въ Варна № 223.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

Телефонъ въ Бургасъ № 135.

ИЗЛИЗА:
въ Варна
Вторникъ и Петъкъ
въ Бургасъ
Срѣда и Недѣля

Абонаментъ за България:
За година . . . 16 лв.
6 м-ца . . . 8
3 м-ца . . . 5

За странство:
За година . . . 30 лв.
6 м-ца . . . 16

Винаги прѣдплатени.

Единъ брой 10 ст.

Варн. Градска

Библиотека на I-ва
стр. 1 и 2 и III
стр. по 70 ст., на IV-та
стр. 20 стотинки.

За по-вече обнародва-
ния се прави особено
споразумение.

Съобщения, ръкописи и
суми се изпращатъ до
уредника:

П. ДРАГУЛЕВЪ.

Единъ брой 10 ст.

Гаврилъ Певевъ — Бургасъ.

Телефонъ № 109

Téléphon № 109

САМО ПРИ НАСЪ ще намѣрите най-износни цѣни и условия, пълненъ чешитъ отъ разни

колониялни, жельзарски и бояджийски стоки

ДОСТАВЯМЕ ОТЪ ФАБР. И МИНИТЪ цѣли вагони; сурови жельза, Чамберлици, Шведски жельза, Махлъци, Черна ламарина, Галванизирана ламарина, Телени гвоздени, Цинкъ, Безирови масла, Кини Крокодилъ, Империялъ, Джамоуе, белгийски цементъ хедроликъ, жельзани грѣди (путрѣли), каменни въглища, кардифъ, коксъ, антрацитъ и килими, Марсилски керемиди, торби калкутски, 2 1/2 либри и солени, 2 1/4 либри земни бои, стипца, зачка, сода бикарбонатъ, захаръ, кафета, калай, бакъръ, олово, чугунъ, синъ камакъ, минерални, слънчогледови, фъстъчни, памучни, и дървени масла и черъ пиперъ Сингапуръ. При спецификация.

Винаги, прѣди да си набавите стокитъ, искайте нашитъ цѣни. Сж-сверѣменно държимъ и въ депозитъ сурови жельзани шини, жельзани грѣди (путрѣли), Цинкъ, Ламарина, Гвоздени, Калай, бѣло тенекъ, Синъ камакъ, Циментъ, Марсилски керемиди, Камѣнни въглища. Безирови масла — бои бодливъ тель.

Каменни въглища, кардифъ, антрацитъ и коксъ

Масла: дървени, памучни сусамови, фъстъчни слънчогледови

маслини и др.

Винаги прѣди да си набавитъ стокитъ искайте нашитъ цѣни.

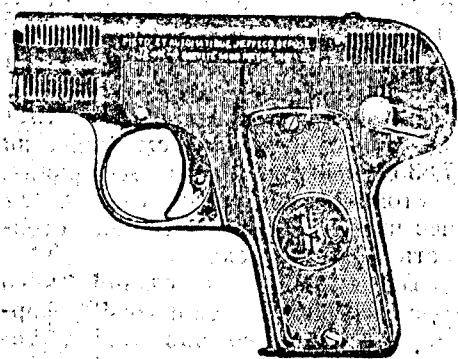
ТЮТЮНИ
ПАПИРОСИ
„ПРОГРЕСЪ“
КОНЯКЪ
МАСТИКА
АМЕРЪ ВЕРМУТЪ
РОМЪ СЖ НАЙ-ДОВРИ
Т. Д. Кършевъ & Синъ — Сливенъ

Бр. Ц. Кулеви Бургасъ

Телефонъ № 21.

Телегр. адресъ: Кулеви.

Голѣмъ складъ — Цѣни: най-износни.

Греди жельзани (путрѣли), жельза всички видове; четвъртити, плоски, фасонирани, чамберлици; Ламарини: черна, галванизирана; Цинкъ; Гвоздени: телени, жельзани, подковни; Подкови: тель бодливъ; Стомони (челикъ) въ каси и на прѣти; Порци за коля, връшницъ, дъпаци, кофи, коси, сѣри въ, мѣтлѣ, колачи, вили, трѣмѣ, плочи за печки, течеке бѣло, калай, нишадъръ, олово, сачми, циментъ беочински, масла машинни, стипца, катранъ, смола, плугове и др.

Единственъ депозитъ на:

пушки, револвери, барутъ, патрони, фитилъ, гилзи, язви, тапи и др.

ПРОДАЖБА И НА ЕДРО.

Пушки отъ 25 лв. и револвери отъ 8

лѣви нагорѣ.

Имайки винаги голѣми ангаджименти съ фабрикти,

правимъ продажба и отъ направо съ конкурентни цѣни.

Прѣди да дадете поржкитъ си кажето и да е, искайте и

НАШИТЪ ЦѢНИ.

ДИЗЕЛЪ МОТОРИ (DIESEL)

най-икономичния и най-сигурния двигателъ на XX вѣкъ отъ

8 — 2000 конски сили.

Фабрикация Linke Hoffmann—Werke въ Brslú (Герм.)

Оферти при поискване. Цѣни ефтини и изплащане на срокове.

Прѣдставителъ за България:

МАРКО ШЕХТЕРЪ — СОФИЯ.

АЛЕКСАНДРА (Евнѣ) и агента въ Каиро и Порт-Саидъ.
АГЕНТУРА — КОМИСИОНА — ПРЕСТАВИТЕЛСТВО.
Дана всѣхъ свѣдѣния безъ никаква възнаграждение на всѣ-
ки интересующъ се по всички арикули, които могатъ да намѣрятъ
добъръ пазаръ въ Египетъ.
Прѣдставяна и продажба брѣна на Индустриалното Дружество „СИЛА“
отъ Варна и разни търговски казии на колонии наизла.
Адресъ: M-r El. Mohonoff, Alexandre (Egyp)
B. P. № 824.
Agences: Le Caire & Port-Saïd.

Регистровки на Търговски и Ин-
дустриални Марки извършва
на твърдъ износни условия
М. Ханмовъ
София, Царъ Самуилъ 60.
Телефонъ 1442.

ГОЛѢМЪ ИЗБОРЪ ОТЪ
ПОМПИ
за кладенци, градини и винарски
ОФЕРИРА МНОГО ЕФТИНО
МАШИНИНЪ СКАДЪ
ВУЛКАНЪ
Елпайнъ — Русе.
Илюстровани каталози при
поискване даромъ.

Standard Oil Company of New-York

Adresse télégraphique: „SOCONY“

CENTRALE BOURGAS

Telephon № 157.

Стендертъ Ойлъ Компани въ Нью-Йоркъ

Телеграфенъ адресъ: „СОКОНИ“

Централа Бургасъ

Телефонъ № 157.

ПРОДАЖБА НА ЕДРО: петролъ (газъ) американски въ каси, марка
„Peerless American“, бензинъ, машинно масло, печки за гориво отъ газъ и
ламби американски отъ всѣхъ величина.

МАШИННА ФАБРИКА
ЖЕЛЪЗОЛЪЯРНИЦА
Е. МОЛХАУПТЪ & С-не

КОМ. Д-во, РУСЕ

Главни Командитори:

БАНКА Д. А. БУРОВЪ & С-не

За телеграми: МОЛХ АУПТЪ.

ТЕЛЕФОНЪ № 198.

Фабрикация и доставка специално

на модерни мѣлници съ валцовъ и
камѣни — всички мѣлничарски маши-
ни-турбини-водни кола-лагери-тра-
нсмисии и др.

Складъ и прѣдставителство

на силопроизводителни машини: локо-
мобили, дизелмотори, нафтмотори „Eu-
reka“, газоженимотори, динамомашини,
динамомотори и всички електри-
чески принадлежности, сжщо и тех-
нически артикули.

Специално бюро

за проучване и изпълнение на раз-
ни индустриални проекти и
планове.

Д. С. ЖЕЧКОВЪ

комисионеръ — експедиторъ

БУРГАСЪ.

За телеграми: Д. ЖЕЧКОВЪ.

Телефонъ № 127.

Постояненъ депозитъ отъ турски каменни въглища отъ
„Козлу“ и „Килимъ“.

Продажба на едро — франко вагонъ Бургасъ. Поржкитъ се
испълватъ веднага.

ХРИСТО КИРЧЕВЪ

БУРГАСЪ — ВАРНА

Телефони: БУРГАСЪ — 101. ВАРНА — 280.

Продава винаги на сравнително износни цѣни на едро и дребно.
Първокачествени английски каменни въглища: КАРДИФЪ,
АНТРАЦИТЪ, КОКСЪ, ЧУГУНЪ и ОГНЕОПОРНИ ТУХЛИ.
ТУРСКИ ВЪГЛИЩА, МАРСИЛСКИ КЕРЕМИДИ и др.
Поржкитъ изпълнява добросъвестно, оферти и мостри из-
праща при първо поискване.

Адресъ за телеграми: Кирчевъ.

Димитъръ Х. Ивановъ & Синове

Бургасъ — Сливенъ.

Телефони № 72 — 61.

Телегр. адресъ: Хаджи Ивановъ

Голѣмъ складъ — Износни цѣни

Жельза всички видове; чамберлици, ламарини, калай, бѣло

тенекъ, цинкъ и олово.

Жельзани грѣди (путрѣли), поргланлъ циментъ, телени гвоздени,

безиръ, холандски бои, подковни гвоздени, петали, тръси жельзани

и каучукови, лопати, кофи и всички сортове дребна жельзария.

Разполагайки съ ангаджименти за голѣми партии правимъ

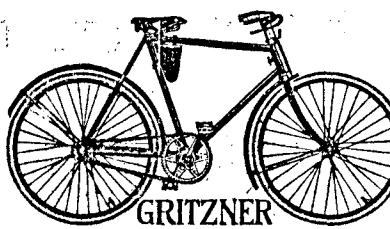
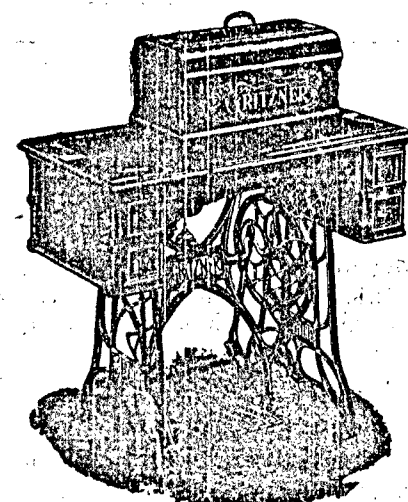
поржчки направо съ конкурентни цѣни.

„ГРИТЦНЕРЪ“

ИСКАТЕ ЛИ ДА ИМАТЕ

ЛЕГКЪ, ЕЛЕГАНТЕНЪ

БЪРЗОХОДЕНЪ

и съ

ДОКАЗАНА ЗДРАВНА

ВЕЛОСИПЕДЪ,

ТИХА И БЪРЗОШЕВНА легковидуща се, здрава

съ специаленъ апаратъ за бродирание, шиюща напредъ и назадъ

гарантирана и луксозна машина?

ВЗЕМЕТЕ СИ „ГРИТЦНЕРЪ“

не вземайте други, до като не прѣгледате прочутитъ машини и

велосипеди „ГРИТЦНЕРЪ“

Зашто само този не е взелъ отъ тѣхъ, който не ги е видѣлъ,

ПРОДАВАТЪ се ВЪ БРОЙ НА СРОЧНИ ИЗПЛАЩАНИЯ

ПОПРАВКИ БЕЗПЛАТНО

голѣмъ депозитъ отъ

най-усъвършенствуванитъ плетачни машини

„МЕТЕОРЪ“

и

„УНИВЕРСАЛЪ“

СЪ ЕДИНЪ И ДВА НОМЕРА ДЕБЕЛИНИ

Прѣдставители за България: БР. К. БЪКЛОВИ, Русе, София, Варна.

Прѣдставителство въ всички градове на Царството.

Г-ца Берта Печеник — Галацъ

— и —

Г-нъ Александър Краусъ — търговец, Русе

СТОДЕНИ

Вънчавката имъ ще се извърши въ Галацъ на 1 юни т. г. По-
дравленията ще се приематъ въ дома на г-на М. Печеникъ.

Дава се подъ наемъ **Магазинъ въ центра на Бургасъ** до
магазина на Исаакъ Хеския, срѣщу Банка Бълга-
рия. За споразумение до Мирковичъ или до Д. С. Жечковъ.

Вълнено-Текстилно Анонимно Акц. Д-во

„Фабрика „Александър“ — Габрово

Произвежда доброкачествени чисто вълнени камгарни и
шрайгарни ПЛАТОВЕ, а така сѣщо и всѣкаквъ видъ
ПРЪЖДИ за тъкане, фланели и гайтани.

Цѣни и условия износни.

Важна продажба.

На 5 юни т. г. въ гр. Стара-Загора ще се продаде окончателно отъ
сѣдебния приставъ при окръжния сѣдъ

Модерната Парна Пивоварна Фабрика

на старозагорското окционерно д-во „БЖДАЩНОСТ“

Съ цѣлния дворъ, постройките въ него, машинарията въ пълна изправ-
ностъ и всички пивоварни принадлежности, съ първоначална цѣна въ надда-
ванетоъ 814,132 лева.Тази пивоварница е единственната модерна и солидна фабрика на Бал-
канския полуостровъ. Има отличенъ пазаренъ районъ.

Подробни свѣдения дава: Синдикатъ Х. Медѣлковъ, Ст. Загора

1 май 1914 год.

Б. Кордова & Геронъ

гр. Бургасъ.

Агентура и комисииа съ сурови кожи и чаръчичство.

Кантора: ул. „Фердинандова“.

Хр. Ив. Разсукановъ

Въ гр. Русе

Освобождава стоки отъ митницата и ги изпраща на всѣкъждъ
изъ България и чужбина.
Продажба на храни въ вагони срѣщу комисииа.
Пишуци машини и материали за тѣхъ. Износно особено за
селскитѣ общини.

ГЕРМАНСКИ ПИЯНА.

Екстрати (трѣви) за вино, вермутъ и пелингъ — кутия 8 лева.

Добъръ наредено производително заведение,

съ добра **се дава подъ наемъ** за срокъ отъ
клиентела 1—3 години.

Заинтересованитѣ да се справятъ въ редакцията на в. „Търговски Фаръ“.

Дружество Братя Нобелъ

Руски Батумски газъ отъ собственитѣ имъ
извори въ Баку.— **ГАЗЪ** въ сандъци и бѣчви —**БЕНЗИНЪ** за автомобили, освѣтление и всички
технически цѣли.

Централа: въ СОФИЯ.

Депозити: София, Варна, Бургасъ, Пловдивъ, Свищовъ и Русе.

Хотелъ „Берлинъ“

— БУРГАСЪ —

Откритъ на 1 октомври т. г. Стаи съ по едно или двѣ легла
богато наредени. Чистота примѣрна.

Намира се на главната улица, въ центра на града.

Съдържатели: Ст. Петровъ & Ст. М. Андоновъ.

Модерна парна фабрика за захарни издѣлия

на
Робертъ Презенти и С-ие — БургасъПроизвежда неподражаемо най-доброкачествена ХАЛВА отъ
таханъ и продава по цѣни безъ конкуренция Произвежда и други
първокачествени захарни издѣлия. Поръчки въ фабриката.Прѣдставителъ за цѣла Сѣверна България: ДАВИДЪ ЛЕОНЪ,
София, ул. Ломска, 9.

Димитър Георгиевъ.

Редътъ и Бургаската стокова борса.

Прилагането на законодателна-
та и праворедническа воля въ
наша страна е съпряжено съ
много конфликти. Или грѣховетъ
на изпълнителната власт, или из-
жленията на общественото непод-
чинение, сѣ играли въ разни слу-
чайи ролата на реакционни сили
спрѣмо правото „дѣто сѣ успѣва-
ли попокога да му наложатъ чръвъ
своята неупрѣдлима оппозиция — е-
дно скѣпнико положение на угнетѣ-
ностъ. Обаче, управителната форма
у насъ, гарантира такава лесно прѣ-
ставителство на обществената иници-
атива, при изработване постановле-
нията на вътрѣшния порядкъ, че
никакви изключения на коллектив-
ния разумъ, не могатъ да успѣ-
ватъ общото имъ принуждение,
чръвъ присвоиване на специални и
извънредни права за себе си. Соци-
алнитѣ наредби иматъ свой истори-
чески падежъ на съществувание,
опредѣленъ отъ тѣхната относител-
на форма на общественото задоволе-
ние. Тѣсно ограниченитѣ, еднолич-
ни негодужания спрѣмо тия наред-
би, сѣ осѣдени прѣвъ всѣко врѣме,
на най-спокойно незачитане, пора-
ди съвършенната невъзможностъ да
се припадъ на законитѣ една фор-
мула на абсолютно помирение съ
нуждитѣ на обществитѣ. Ако бѣше
удобенъ единъ опитъ за прѣмахва-
ние този недостатъкъ на дѣйстви-
елитѣ правила, посрѣдствомъ въ-
веждането на диференциранъ ре-
жимъ, съгласно пропорцията на
отдѣлитѣ интереси и схващания
отъ обществото, ние бихме
видѣли въ послѣдствитѣ на този
актъ най-незаменимата слава на
безумието. Защото върховнитѣ ин-
тереси на общественото единство,
налагаютъ нуждата отъ една солидна
защитовка на държавната и соци-
ална безопасностъ, чръвъ несѣкр-
шното поддържане системата на
настоящия порядкъ.

Многобройни сѣ фактитѣ изъ
нашата социална дѣйствителностъ,
срѣщу прицѣпката на които ис-
пѣква необходимостта отъ горни-
тъ заключения и прѣдпоставки. Отъ
тѣхното подвеждане къмъ сборъ и
качество, може да се дойде до съб-
лмата прѣдстава за злото и на
такава общи съществувания, които
не изискватъ, освѣнъ резултатитѣ
на най-правилното ръководство.
Погледнете, проче, на нашата дър-
жавна администрация, изучете еже-
дневнитѣ скандали и приключения
на управляющитѣ отговорни и
неотговорни ментори, за да се убѣ-
дитѣ, че тая свещенна страна е
осѣдена на вѣчно злополучие, отъ
страститѣ на единъ зѣлъ гений,
въплотенъ въ безпозомето, на
нѣкаквъ Ариманъ. Ние сме твърдо
увѣрени, че единственната рецепта
срѣщу туй забъркано положение, е
да се постигне пълно съгласие
между публичната и гражданска
властъ, за да се подкрѣпи съ общи
усилия съхранението на нацията, и
да се даде върна насока на единъ
здравъ поддемъ въ дѣлата на ней-
ното развитие.

И така ние заключаваме: да
се промѣни опасния исходъ на за-
ченалия грѣхъ у нашата страна, е по-
вѣлителна необходимостъ да се мо-
билизира цѣлния способенъ народъ
съ добродѣлитѣ на своята стара
доблѣсть — ето спасителния пана-
ей противъ грозещата! Би било,
въ тази смисълъ, липса на една
първостепенна сила, когато сложния

механизмъ на държавната органи-
зация, нѣма за источникъ на покр-
вителство, ресурситѣ на граждан-
ския моралъ.

Вънъ отъ всѣко недоразумѣние
е, че нашето общо искаване за
мѣрkitѣ противъ въпросната кате-
гория социални феномени, подраз-
бира цѣлата съвкупностъ на послѣд-
нитѣ. Иначе, не сме съмнѣние, че
пълното прилагане на тия мѣрки
спрѣмо нѣкои факти отъ този родъ,
ще прилича на едно чръвърно де-
пансиране на голѣми срѣдства, нѣ-
мачи подхлъща съразмѣрностъ
спрѣмо значението на тия факти. Ето
защо, само посрѣдствомъ добрия
възгледъ и обективната прицѣпка
на случитѣ, ще може да се раз-
бере изискания начинъ на пона-
ташно отношение къмъ тѣхъ.

Прочие, тия обяснения правятъ
достатъчно достъпно и обобщимо
разглежданието на поставения въ
началото въпросъ, за редътъ въ
Бургаската стокова борса. Всѣки,
който е ималъ случай да посѣти
скромното тържище на житната
търговия въ Бургасъ, ще заяви
откровенно, че е невъзможно да се
говори безъ ирония на нѣкаквъ
редъ въ тая борса. За съжаление,
ние сме рѣшени да сподѣлимъ сѣ-
щото мнѣние на посѣтителъ, като
едновременно дадемъ и публично
оглашение на ония подробности, кои-
то характеризиратъ туй положение
на борсата.

При присѣтственъ денъ, всѣко
утро отъ 10 часа, тѣ, борсата, ра-
боти. Слѣтия шумъ на пѣсни, сви-
рения карания, възцаренъ изъ
всичкитѣ страни на борсовото по-
мѣщение, показва, че тѣ „работи“,
различнитѣ стойки на насѣдали и
полунагѣли търговци изъ „ауди-
торията“ на борсата, високитѣ уп-
ражнения на грѣцки, еврейски и
множество езици, доказва, че тѣ
неуморно работи. Това сѣ въ нѣ-
колко думи проститѣ „глаголи“ изъ
дѣйността на борсата. Събрали се
нѣколко монарси, въ името на ед-
на цѣль — да разширятъ, при всѣ-
възможни дѣязги, зоната на своитѣ
търговски владѣния. Но туй ко-
ето е странно до курioзна степенъ,
става очевидно едва слѣдъ като си
зададемъ въпроса: съ чий прѣсти-
житъ е свързано съществуванието
и управата на борсата? Да ли съ
тоя на търговцитѣ, или на нѣка-
къвъ частенъ проприетеръ? Нито
едното. Борсата е учрѣдена офици-
ално, съ тази разлика отъ държав-
нитѣ институти, че и е призната
извѣстна автономия. Но питаме ние,
— автономията ли изключва задѣл-
жението на търговцитѣ да говор-
ятъ въ борсовитѣ засѣдания на
български езикъ?; автономията ли
прѣдписва този репертоаръ отъ
пѣсни, караници, пиене на кафета и
пр.? Дали, проче, сѣ съжитѣ осо-
бенности импонира и автономната
дѣйностъ на западнитѣ борси? Заедно
съ отрицателния отговоръ на все-
чии тия питання, ние държимъ на
една много важна прицѣпка, въ
крѣжа на послѣдното — сравнение.
Европейскитѣ борси, терена на кои-
то застапва почти всичкитѣ обек-
ти на икономическата спекуляция,
сѣ станали, за своитѣ страни, сѣ-
щински барометри на политическа-
та атмосфера. Материалния ин-
тересъ е прогонилъ окончателно
платонизма въ политиката.

(Слѣдва)

Д-ръ Б. Жечковъ.

Лихварството прѣди и сега.

(продължение отъ бр. 556.)

с. Бана (Анхилско) г. А. Н. за-
елъ 280 лв. за 3 години отъ Н. К.
срѣщу тази сума платилъ веднажъ
120 лв. — по късно още 120 лв.
трети пътъ 40 лв. — 90 лв. — 40 лв.
и оставало още да му дължи 50 лв.
Г-нъ Б. М. заелъ отъ Н. К. 60
лв. и 20 му дължалъ отъ бакалия
— слѣдъ 2—3 год. Н. К. му далъ
да подпише полицата за 208 лв., като
му казалъ, че сумата порастнала ка-
то се смѣта по 4%, за мѣсець въ 2
год. разстояние. Той е билъ заста-
венъ да подпише полицата и по-къс-
но е билъ осѣденъ да плати сумата
заедно съ разносикитѣ и процента.
с. Тетово. Бр. Г. и С. С. прѣвъ
1893 год. заели отъ М. М. единъ
волъ за 80 лв. и принадлежноститѣ
му 32 лв. всичко 112 лв. а лихвари-
на още тогава капитализиралъ лих-
вата по 5%, на мѣсець — т. е. 60%,
за година, тѣй че лихвата още отъ
самото начало се издига на 172 лв.
На срока полицата не се исплатила
и бива продълженъ, като за още
една година лихвата се капитали-
зирала, въ началото на 2 год. дъл-
гътъ достигалъ лв. 275/20. На 2 срокъ
дългътъ пакъ не билъ изплатенъ,
така че дългътъ достигалъ сума 440
лв. Срѣщу тази сума дължницитѣ
платили 200 лв., но лихварина взелъ
и миналъ тази сума за стари лихви
и измѣква отъ дължницитѣ още 600
лв. За тази сума тѣ подписали по-
лицата. Така че единъ волъ въ нѣ-
колко години достигалъ сумата 5000 лв.

Твърдъ често когато процеса
дойде до сѣдебния приставъ лих-
варина прави струва да отдалечи
дължника, като му обѣщае, раз-
бира се, че ще унищожи заведени-
я процѣсъ и по таквъ начинъ вина-
ги той спечелва.

(Берковско) Ако тука лихварство-
то не се практикува подъ форма
на пари, а подъ формата на про-
дукти, то ето по каквъ начинъ
става това: прѣвъ мѣсецитѣ май,
юни, юли и августъ, когато се-
лянитѣ нѣматъ повече жито или
царевица, споредъ традицитѣ тукъ

послѣднитѣ се отнасятъ къмъ чор-
баджитѣ, като „пмъ искатъ напр-
царевица. Селянина взима цареви-
цата подъ условия, че ще я вър-
не кило по кило въ пшеница.
Това е една нормализирана отъ
чорбаджитѣ и приета отъ се-
лянитѣ безъ ропотъ. Чорба-
джията взема разликата на цѣната
отъ дадената царевица и житото
плюсъ 200 кгр. пшеница. Трѣбва
да признаемъ, че кгр. пшеница е 30
ст., а пъкъ кгр. царевица струва
само 15 ст. Само отъ тази проста
операция се вижда какъ се експло-
атиратъ селянитѣ. За да станемъ
по-ясни, даваме примѣръ: Селянитѣ
взематъ царевица прѣвъ мѣсець
мѣй, юни, юли — като срокъ да
сметаме отъ 1 юни до 15 августъ,
т. е. чорбаджията се лишава отъ
капитала си, ангажиранъ въ царе-
вица само за 2 и половина м. Ето
печалбата: единъ взема напримеръ
отъ 1 юни 1000 кгр. царевица,
значи 150 лева, подъ условие, че
на 15 августъ ще върне 1200 кгр.
пшеница или 360 лева. Разликата
отъ цѣната на пшеницата и царе-
вицата и плюсъ 200 кгр. пшеница
е неговия кяръ отъ ангажирания
си капиталъ. Тѣй че, за 75 дена
процента на лихвата въ този слу-
чай е 486% — това е много тежко
и случайно ако дължника не би
можалъ да се изплати, разоряване-
то му послѣдвалъ и всичкитѣ му и-
моти отиватъ въ използване на
чорбаджията. Тази категория лихва
се практикува особено въ селата
Костенци, Боровца, Лѣсковецъ, Га-
ганица, Костеновци, Куманци, Бо-
киловици, Слатина, Драганище, Ду-
пелъ и др. Въ тѣзи села се прак-
тикува друга една форма на лих-
варство — а именно: Земитѣ тука
ги намиратъ покрити съ лозя. Се-
лянитѣ до пролѣтъ вече заематъ
пари отъ сѣщитѣ богатѣши, като
даватъ подъ залогъ реколтата отъ
гроздето, което ще бератъ прѣвъ
есень и се носи направо въ депото
на чорбаджията. Споредъ спогодбата
направена по отъ рано, но винаги
на половина отъ текущата цѣна.

Единъ другъ по интересенъ при-
мѣръ на експлоатиране чръвъ лих-
варството ни даватъ селата: Чи-
провци, Желѣзна и Кюпиловци. Ний
намираме тукъ нѣколко лихвари
който сѣ разорили съвършено
срѣдствата за съществуване на се-
лянитѣ, които сѣ принудени сега да
работятъ — почти като роби за тѣ-
зи — богати лихвари. Тука геогра-
фическото положение не позволява
на селянитѣ да сѣ занимаватъ ни
съ търговия нито съ земледѣлие, но
само съ приготвяне на килими.
Но тѣ се продаватъ само на лих-
варитѣ — чорбаджии и то на поло-
вина отъ цѣната а другата полови-
на паятъ като процентъ на лихва-
та за дадения имъ материалъ като
прѣжда, боя и др. Сѣщитѣ лихвари
експлоатиратъ и по другъ начинъ
селянитѣ тукъ: когато бирника се
яви да събира данѣнитѣ лихварина
върви съ бирника и който отъ се-
лянитѣ се случи безъ пари на него
врѣме, той се прѣдставя като бла-
годетелъ и му плаща данъка като
му прѣдставя полицата съ 5% мѣ-
сечно и ако селянина не се наплати
о врѣме съ такава тежка лихва
той рискува да изгуби всичкитѣ си
имотъ. А това се случва за не-
щастие твърдъ често. Най-плодо-
родната частъ у насъ може да се
сметва около Добруджа (за съжа-
ление вече ромѣнска) но това което
най-много се хвърта на очи е, че
тука селянитѣ сѣ най-бѣдни. Тѣ сѣ
разсипали пакъ отъ подобни лихва-
ри които се явяватъ на помощъ на
населението. По голѣмата частъ об-
работената земя и други имоти тукъ
сѣ притежаватъ ма турци-чифликчи.
Тѣзи когато сѣ се изселвали слѣдъ
войната, сѣ продавали имотитѣ си
на много ниски цѣни на чорбаджии.
Тѣзи чорбаджии отъ своя страна
сѣ прѣпродавали тѣзи имоти на
селянитѣ съ полицитѣ съ по високи
лихви. Тѣй става, че слѣдъ нѣкол-
ко години работене и изплащане
всичкото се погълща отъ лихвари-
на, а пъкъ дългътъ растѣ и на
краищата за лихварина не остава
друго освѣнъ продаденитѣ имоти и
да загуби тѣзи на селянина за
лихва. Така става, че селянина па-
да за винаги подъ урвона на не-
поправимъ дължничество. Споредъ тѣ-
зи нѣколко разнообразни начина на
експлоатиране нашия селянинъ
отъ лихваритѣ може да се състави
една ясна идея съ какви срѣд-
ства лихваритѣ сѣ оголвали тру-
дията български селянинъ. Ний ги
намираме на всѣкъждъ изъ Бълга-
рия, изъ всичкитѣ кѣтѣща на на-
шето отечество. Подъ прѣтекстъ да
помагатъ чръвъ кредитъ на селяни-
тъ, които иматъ дѣйствителна нуж-
да — лихваритѣ ги обвързватъ добъръ
и като ги поставятъ въ стеснител-
но положение — изсмукватъ отъ
него и послѣдния му потъ и по та-
къвъ начинъ съ хиляди, хиляди се-
лѣства сѣ съвършено разорени и сѣ
оставени безъ всѣкаква собственостъ.

По късно, когато България се
трансформираща, когато икономичес-
кото състояние измѣни много сво-
та физиономия, кредити за селянина
и за другитѣ — благодарение на
полскитѣ каси — посѣлъ прѣобразе-
ния въ Земедѣлческа Банка, Бълга-
рска Народна Банка, сѣщо и съ
частнитѣ банки и най-послъ сѣ кооп-
ерациитѣ, кредитъ взема единъ та-
къвъ полѣтъ, че ние виждаме ста-
ритѣ форми на кредита практику-

вани отъ лихваритѣ да изчезватъ
или пъкъ да съществуватъ тукъ и
тамъ само като изключение.

Горитѣ въ България.

Споредъ най-новитѣ измѣрва-
ния, Царството притежава 2,607,684
хектара гори. Това пространство
гори е разпрѣдѣлено приблизително
така: 734,214 хектара държавни,
1,242 122 — общински, 310,111 —
частни и 321,134 хектара училищни,
черковни, дамѣйски и на др. бого-
угодни заведения.

Отъ тая прѣцѣпка слѣдва, че
държавата притежава около 1/4 отъ
общото пространство на горитѣ въ
страната, общинитѣ притежаватъ
приблизително 1/4, а останалата частъ
принадлежи изобщо на частни го-
ровладѣлци. Горитѣ по Стара-Пла-
нина, Рила и Родопитѣ, на брой о-
коло 400 комплекса, сѣ повече на
държавата. Южната и западната
частъ на Царството заематъ общи-
нскитѣ гори, на брой около 3,000
комплекса, частнитѣ гори същест-
вуватъ главно въ полскитѣ околии
и състоятъ повече отъ дребни ком-
плекси. Крупни горовладѣлци въ
страната има твърдъ малко.

На всѣки 100 хектари земя
срѣдно 27 хектари сѣ гора, така,
че нашата страна е по гориста отъ
Португалия съ около 22%, отъ
Турция съ 13%, отъ Франция и
Гърция съ около 11%, отъ Ромѣ-
ния и Италия съ около 5%, отъ
Германия съ 1 1/4 %, а по малко го-
риста е отъ Австрия съ 50%, отъ
Швейцария съ 7%, отъ Норвегия
съ около 4 1/2%, отъ Сърбия съ 2 1/4%,
отъ Русия съ 1 1/4%, и отъ Финлан-
дия съ 29%. Сметната на глава, е споредъ
прѣобразаването на население-
то на 31. XII 1910 г. (както се знае,
населението на България при това
прѣброяване е било 4,337,576 души)
се падатъ срѣдно 0.60 хектара гора.

Отъ всичкитѣ гори, които Цар-
ството притежава, 1,007,327 хектара
се стопанисватъ високоствѣлено и
1,600,357 хектара — нискоствѣлено.
Отъ първитѣ около 1/4 сѣ иглолистни
и се намиратъ прѣджии въ Ро-
допитѣ и Рила. Производната спо-
собностъ на високоствѣленитѣ гори,
при 100-годишна възраст (отъ
твърдитѣ породи), добъръ бонитетъ
и нормална гѣстина, възлиза на
305 куб. м. на хектаръ. Нискоствѣ-
ленитѣ гори, при 120-годишна въ-
зраст (пакъ твърда порода), показ-
ватъ — 235 куб. м. на хектаръ.
Високоствѣленитѣ гори (мека по-
рода), при 100-годишна възраст,
сѣщитѣ условия, показватъ — 569
куб. м. на хектаръ, а нискоствѣ-
ленитѣ 20-годишни, мека порода —
415 куб. м. на хектаръ.

Горско производство и търговия.

Царството изнася за странство
както твърдъ, така и мекъ дървенъ
материалъ и то въ обработена и
необработена форма. Прѣвъ 1887 г.
износътъ на дървенъ материалъ
възлизаше на 18,520,799 кгр., на
стойностъ 948,358 лева. Прѣвъ петъ
годишния периодъ отъ 1898—1902
год. е изнесенъ срѣдно на година
30,206,648 кгр. дървенъ материалъ,
на стойностъ 1,205 146 лв., а пъкъ
внесенъ таквъ материалъ на тя-
жестъ 36,773,886 кгр. и на стойностъ
1,917,080 лв.

Вносътъ, слѣдователно, прѣвъ
тоя периодъ е постепенно намала-
валъ и отъ 3,542,078 лева прѣвъ
1898 г. той е спадналъ на 1,167,238
прѣвъ 1902 г., когато износътъ се
е качвалъ постепенно и отъ 1016639
1898 год. е достигналъ 1,563,691
лева прѣвъ 1902 год.

Прѣвъ петолѣтието 1907 — 1911
год. срѣдно на година сѣ изнесенъ
17,836,347 кгр. дървенъ материалъ,
на стойностъ 744,076 лева, а сѣ
внесени 77,011,730 кгр. на сто-
йностъ 4,987,834 лева.

България внася главно меко
дърво въ обработена и груба фор-
ма. По количеството, вносътъ на то-
зи материалъ прѣвъ първия 5 го-
дишенъ периодъ заемалъ 75% отъ
цѣлния вносъ на дървенъ материалъ.
България изнася най-много игло-
листенъ материалъ, който по коли-
чество съставлява 50 1/2% отъ изно-
са за първото петолѣтие. Отъ на-
шния износъ прѣвъ първия 5 годи-
шенъ периодъ 85% по стойностъ се
отправя къмъ Турция, 3 на сто
къмъ Сърбия, 1 на сто къмъ Ро-
мѣния, 07 на сто къмъ Австро-
Унгария и около 10 на сто въ Гер-
мания, Франция, Гърция, Белгия,
Египетъ и др. държави.

Най-голѣмъ вносъ на дървенъ
материалъ у насъ прави Австро-
Унгария (61 на сто прѣвъ първия
годишенъ периодъ), слѣдъ нея иде
Ромѣния — 18 на сто и остатѣтътъ
е отъ Турция, Сърбия и др. Въ
Турция ние изнасяме меко дърво,
пилено и грубо, твърдо дърво
въ груба форма, дърва за огревъ,
въглища и груби бѣчеварски из-
дѣлия.

Въ Сърбия внасяме дърва за о-
гревъ и меко пилено дърво, въ
Ромѣния дърва за огревъ и въгли-
ща. Въ Франция, Германия и Бел-
гия изнасяме твърдо необработено
дърво, въ Египетъ — меко дърво,
грубо и дѣлано.

Въ нашитѣ гори работятъ пър-
вобитни индустриални заведения —
това сѣ бичкитѣ и стругове — на

ТЪРГОВСКИ БЮЛЕТЕН

които се приготвяват, прочути български гаванки, захлупци, бълчици и пр. Тия стругове са пръснати изъ усойт на Стара-Планина, особено в Габровско и Севлиево. Тия заведения изобилно произвеждат (1887 г. наброяваха 2 — 3 стотици; сега тяхният брой се е възкачил на около 6 стотици).

На бичкият се обработва пръдимо меко дърво (в Ст. Планина се работи и бук), което съставлява предмет, освен за вътрешна, но и за външна търговия.

От дребните дървени изделия, които се приготвяват на нашите стругове, изнесени са за цъля 5 годишен (1895 — 1899) период 497 хиляди килограма, на стойност 140 хиляди лева, а пък са внесени 722,000 кгр., на стойност 250 хиляди лева, или сръдно на година 144,500 кгр., на стойност 50 хиляди лева. А за периода от 1910 — 1911 год. са внесени 50,810 кгр. на стойност 21,177 лева.

Тия индустриални заведения, които водят своето начало още от турско време и носят първоначален характер, ни най-малко не могат да удовлетворят изискванията на днешния пазар, особено по качество и форма на материала, що изработват, вследствие на което в последните десетина години, ние виждаме почин за усъвършенстване както на дърворъжниците, така и на струговете. Модерни дърворъжници, съвместителни приспособления, съ устройства в Билово, Рила, Кричим, Долна-Баня, Бургас, Варна, Видин и модерен струг се построи в: държавната гора „Ялга“ при с. Стокити, Севлиево. На тия заведения работата се отличава със своята чистота и съвършенство. Захваляването на бичкият и струговете материал, тук се изработва и оползотворява докрай чрез усъвършенстваните приспособления.

Към изброените до тук данни, нека приведем и ония, относно количеството на дървения материал, който е добиван от горите, както и стойността на сжия пръз период 1898 — 1903 год., а тъ продължават да сж сжщит и пръз последните години. Така, пръз тая период от 1 хектар държавна гора е вадено годишно сръдно 0.44 куб. м., от общинските — 0.74 куб. м. и от частните е вадено годишно 2.9 куб. м. материал. Наглед нищо не количеството, въ сжщност масата, която е вадена изъ горите пръз тая период е много по-голяма. Това показва състоянието на горите, които поради много причини, сж чувствително намалени.

Пръз посоченият по-горъ период, един декар държавна гора е донесъл сръдно 0.57 лв. годишно, а 1 декар общинска гора — 0.80 лева.

Приходът на нашите гори сравнително е още твърд малък, защото цънитъ, по които се продава дървото вътръ въ горите, сж много ниски; поради отдалечението на оръбитъ за експлоатация гори и извънредно неудобни транспортни условия и още поради силно развитата контрабанда.

Горското богатство на царството се прицънява по настоящемъ на около половинъ милиард лева.

Външни свъдения

Търговията на Кавала.

Кавалското пристанище, съгласно рапорта на гръцкия македонски губернатор, имало годишен приход 2 милиона лева от вносната търговия и 60 милиона лева от износната, главно от износа на тютюна.

В вносната търговия на Кавала пръз 1911 год. е била заинтересувана на първо място Австро-Унгария, а следъ нея идат Италия, Франция, Гърция, Англия, Русия, Белгия и Германия. Кафето, захарта, алкохола, стъкла за прозорци, дръхи, порцелан и готови произведения се внасят въ Кавала почти изключително от Австро-Унгария.

По килограми вносът въ Кавала пръз горната година се разпръдъла така: спиртни питиета 221,000, масло 10,100, бира въ бутлки 104,200, циментъ 266,500, консерви 112,600, желъзани произведения 1,500,000, плодове 650,510, кожи 130,000, готови произведения 2,870,500, брашно 6,500,000 дървено масло 222,100, маглини 165,150 орисъ 1,210,500 кибритъ 5,360, кафе 94,700, сапунъ 556,700, солъ 4,285,000, сусамъ 408,100, коприни и копринени произведения 1,100, порцеланъ 1,205,000, газъ 3,350,000, захаръ 3,360,000, вино 1,000,000, разни 375,000.

Пръз време на войната въ Кавала е било внесено 7 милиона кгр. брашно.

Ромжиската Народна Банка.

Операцията на ромжиската Н. Банка сж вървля тй дръбъ пръз 1913 година, че сж дали дивидентъ 215 лева на всъка акция отъ по 500 лева. Основния капитал е 12 милиона лева; а резервия и фондъ 38,580,000 лв. Честия приходъ отъ 1913 г. е 7,550,000 лева, отъ които като право на печалбъ, държавата е придобила 2,150,000 лева. Златния й резервъ на 31 декември 1913 г. възлизал на 280,040,000 лева а банковитъ й въ обръщение се оцъняват на 437,180,000 лева.

Състоящата се от чисто ромжиски капитал „Banca Romanesca“ сж напълно внесени 20,810,000 лв. и 2,060,000 резерви, пръз 1913 г. е реализирала чиста печалба 1,900,000 лв.

Гръцки Търговски аташета.

Въ усилията си да открие повече и по-широки пазари на произведениата си, гръцкото правителство е ръшило да назначава търговски аташета при легациите си: единъ въ Берлинъ за Германия, Австро-Унгария и Италия; другъ въ Лондонъ за Англия, Франция, Испания, Португалия, Белгия и Холандия; третия въ Вашингтонъ за цъла Америка и четвърти въ Цариградъ за Турция, Русия, Египетъ, Суданъ, Сирия, Палестина, Абисиния, Ромжия, Сърбия и Черна-Гора.

Зарегистрирана фирма.

Старо-Загорския Окр. Сждъ, съгласно опрвдъления си под № 1532 отъ 5 мартъ т.г. е регистриралъ въ търговския едноличенъ регистър под № 151914 г. търговската фирма **Филипъ Ив. Бояджиевъ**. Заведението му се намира въ с. Елхово Казлъншко.

Предметъ на предприятието е търговия съ колониални и манифактурни стоки.

Хромика.

Паричната криза.

Отъ нъколко дни вече се почувствува едно раздвижение въ паричното тържище. До като до пръди една седмица. Имаше едно общо въздържане, завчера въ петък на пазара се е появило вече доста камбио. Това сочи като единъ признак че опасността отъ вътрешна финансова криза е окончателно отстранена и отъ друга страна, че е пръдстоище подобрянието на паричния пазаръ. Днесъ Б. Н. Банка продължава да зъдържа курса на камбиото до : онова положение, до което ето вече отъ пръди единъ мѣсецъ връме бѣ се установило — купува се 7.75 и продава се 8 на сто. Веднага съ сключването на заема, камбиото ще бѣде сведено до своя нормаленъ курсъ.

Засилване износа на България.

Въ последно време се забълъзва едно значително засилване на износа почти пръзъ всички пристанища и гранични пунктове на България. Така, отъ 1 до 15 т. м. май износа пръзъ бургаското пристанище, само на храни, възлиза на 1 милионъ и половина лв; пръзъ варненското пристанище — на 1 милионъ лв, пръзъ русенското и хоровското пристанище по за 200,000 лева, пръзъ Цариградската митница износа на храни, яйца и други артекули възлиза тоже на 200,000 лева, а пръзъ Деде-Агачкото пристанище — на 650,000 лева. Това засилване на износа ни ще повлече естествено за смѣчаване на положението на паричното тържище въ страната.

Електричеството въ Русе.

Съгласно контракта за Русенската градска електрическа инсталация, пръдприятието тръбва да бѣде свършено и пръдадено на 2 ноември т. г. Но неговитъ работи сж така напръднали и така редовно се водятъ, че всичко ще бѣде готово още въ началото на октомври, т. е. единъ мѣсецъ по рано. Въ това време, до формалното пръдаване на инсталацията, ще има да станатъ много опити за озвнание недостатъци и нуждитъ добавителни доправки. За насъ е особено отрадано да забълъжимъ, че компанията Сименсъ & Шукертъ — както въ Варна — и въ Русе е показала особена акуратност и колантност въ това си пръдприятие. Гредоветъ иматъ печалба равна на половината стойност отъ пръдприятието, когато то се свърши добросъвѣстно и акуратно точно на време и по условията. Българскитъ градове за пръзъ пѣжъ доживѣватъ въ пръдприятието си такава точна акуратност и добросъвѣстност въ изпълнението на контрактитъ имъ. И помнимъ, че дръбнави хора чръзъ дръбнави вѣстници хвърляха калъ върухъ тая фирма и върухъ пръдставителитъ й.

Търговскитъ училища въ странство.

Вследствие на множеството запитвания, кои отъ търговскитъ училища въ странство се признаватъ отъ държавата, Министерството на търговията промишлеността и труда бѣ отговорило, че всички ония търговски училища въ странство кои сж признаватъ за сръдни или висши отъ самата респективна държава, въ която се намиратъ тѣ, се признаватъ и у насъ за такива. По поводъ на тая отговоръ на минис-

терството, Софийската Търговска Камара приготвяла списъкъ на всички тия признати сръдни и висши търговски у-ща въ странство, който би могълъ да служи като ръководство на интересующитъ се младежи въ България.

Лозарството въ България.

По своето географическо положение, отличнитъ климатически и почвени изгоди, нашата страна има извънредни благоприятни условия за отгълъждане на лозя. Планинскитъ вериги, които пръсичатъ България, даватъ на всѣкъждъ чудесни склонове по които се отгледжатъ на брой повече отъ 130 разни видове грозде. Затова България заема едно видно място въ лозарския свѣтъ. Въ сравнение съ пространството и населението й, тѣ слѣдва веднага слѣдъ най-прочути лозарски страни, каквито сж Италия, Испания, Гърция и Франция. При все че Филоксерата опустоши голѣми пространства дозъ въ България, подновяването имъ съ американски лози върви твърдъ бърже.

Фабрикатитъ на Г. Х. Дечевъ.

Пръдприемчествъ варненски индустриалецъ, фабрикантъ Г. Георги Х. Дечевъ, съ отличнитъ качества на своитъ платна завладѣлъ цѣлния български пазаръ. Той, обаче, прави нови жертви и полага усилен старания да го завладѣе и съ друго, ново производство — съ оксфортитъ, за които е доставилъ и инсталиралъ нови и модерни машини. Отъ това ново производство той е пуствналъ въ продажба, при условията си за платната, голѣми партиди. Клиентитъ му ни увѣряватъ, че по качество и здравина надминаватъ всички европейски, които влизатъ въ нашия пазаръ. Сами клиентитъ му, чръзъ нъколкократно изпирание сж искали да видятъ запазва ли се десена имъ. И въ това отношение тѣ прѣвсходствували европейскитъ оксфорти. Ние не можемъ да не се радваме, че единъ варненски фабрикантъ се издига по име и успѣхъ така високо да надминава и европейскитъ фабриканти.

Нови петролни резервуари въ Варна.

Английската фирма Stanbart Oil Company въ Нью-Йоркъ е наела отъ държавата място на пристанището въ Варна, дѣто ще построи резервуари за петролъ. Срокътъ на наема е 15 години.

Ромжискитъ провѣрителни комисии.

Съгласно ромжискитъ грабителски законъ, създаденъ съ цѣлъ да се грабятъ българитъ, комисии-тѣ, които ще да ревизиратъ собственоститъ върухъ недвижимитъ имоти на ново-ромжискитъ жители ще започнатъ ревизирането отъ 25 текущи мѣсецъ. Всѣки собственникъ на недвижими имоти е задълженъ въ срокъ до една година да декларира всичкитъ си собствености и да докаже документално, че ги законно притежава. За тия, които не притежаватъ законоустановени документи, собствеността имъ ще се смѣта за лѣгална, ако прѣдставятъ квитанции, че непрѣкъснато сж заплащали държавни и общински данъци за тѣхъ отъ 1887 година до завладяването на територията отъ ромжикитъ. Всички собственници, които докажатъ лѣгалността на притежанията си, ще сж длъжни да отстъпятъ по 1/2 отъ имотитъ си на държавата и въ разстояние на една година да заявятъ ще бѣдатъ ли ромжиски подданици, или не; ако не приематъ ромжиското подданство, отъ това време, до двѣ години тѣ трѣбва да продадатъ имотитъ си на държавата и да се изсѣлятъ отъ Ромжия. И това било „културна“ и „хуманна“ Ромжия! Боже! по твое повеление леще ли дойде день за отплата!

БРАШНА

Бургасъ, 20 май 1914 год.		
№ 0	74 килогр. торба	лв. 19.50
1	—	19.00
2	—	18.50
3	—	17.00
Трици едри	°	10.00
Марди		10.50

Мелница Синове Ив. х. Петрови.

Колонцални стоки.

Бургасъ, 20 май 1914 год.

Бургаска дневна пияца:

Цѣни въ брой	
Захаръ каси > 50 к. др. б.	45.80
„ „ „ > 25 к. — б.	22.90
„ келле	0.89
„ ситно брашно	—
„ пѣсокъ руски	0.88
„ софийски	—
Кафе „Рио I	3.12
„ „ II	3.00
„ „ III	2.90
„ Лаве I	2.95
Кафе Лаве „полу роле“	2.85
„ „ I	2.80
„ „ II	2.65
„ Роле III	3.10
„ „ II	3.05
Чай I	7.80
Чай II	6.00
Чай III	5.00
Масло дърв. Roual айвал. к-о	2.95
„ F-Vierge	1.95
„ „ „	1.90
„ Supérieur	1.80
„ E Fine	1.75
„ Extra	1.70
„ сусамено I	1.35
„ сусамено II	1.33
„ фастъчно I	1.35
„ слънчегледово	1.20
„ памучено американско	1.80
Масло „Прованско“ I	2.45
Маслини Spécialité	1.00—0.04
„ Supérieur	0.95
„ Extra-Extra	0.85
„ Extra	0.75
„ Prima	0.78

случай, че не може да се дойде до положителностъ въ установяванетоъ вида на рибата, да се изпраща образецъ въ м-ството, отъ къждѣто ще се даватъ нуждитъ опжтвания.

2) Особено внимание да се обржъща на консервиранитъ риби, идящи отъ Холандия и Норвегия, тѣй като тамъ се лови и консервира изключително почти само шпрата, а много рѣдко сардината. Сжщо да се прави и за рибата, която иде отъ други страни, а не отъ Франция, Испания и Португалия, разбира се, че и идящата отъ тия послѣднитъ страни не трѣбва да се пуска безконтролно. 3) Въ случай че рибата се укаже сардина, то да се обржъща внимание на обстоятелството, дали тя е консервирана само въ масло или пъкъ има и други подправки, като черъ пиперъ, карамфилъ, дафучи листъ и пр. Въ първия случай ще се облага по ст. 33^а съ 22 лв. °, а въ втория — по ст. 33^а съ 35 лв. °, макаръ и прибавенитъ подправки да сж въ минимално количество. 4) За рибата, която носи надписи на кутитъ „сардини“, а се укаже шпратъ, независимо отъ названията по закона за митницитъ, които ще се наложатъ въ случай, че рибата се декларира за сардини, ще се прилагатъ строго и постановленията на закона за търговскитъ марки.

Софийската Класна лотария.

Съобщаваме за свѣдѣние на играчитъ на Софийската Градска Класна Лотария, гарантира отъ Царство България, че тѣ трѣбва да подновятъ лозоветъ си за III класъ на текущата XV лотария най-късно на 28 т. г. като се отнесатъ за тая цѣлъ къмъ колектора или подколлектора, който имъ ги е доставилъ за прѣдшествуващитъ класи.

Това съгласно § 5 отъ плана на Софийската градска класна лотария.

ЗЪРНЕНИ ХРАНИ.

Бургасно тържище.

20 Май 1914 година.

Днешното положение на тържището сравнително вчера: зимницитъ и житата 5 — 10 ст. повишение.

Зимница продадено 10^{1/2} вагони по 18.95 лв. за 56^{1/2} либри отъ гара Т-Сейменъ; 19.05 лв. за 57^{1/2} либри отъ гара Карнобатъ; 19.20 лв. за 58^{1/2} либри отъ гара Борисовградъ 19.40 лв. за 59^{1/2} либри отъ гара Раднево, до 19.65 лв. за 60^{1/2} либри отъ гара Карнобатъ.

Жито. Продадени 4 вагони по 19.35 лв. за 59^{1/2} либри отъ гара Михайлово; 19.55 лв. за 60^{1/2} либри отъ гара Раднево, до 19.55 лв. за 61^{1/2} либра отъ гара Чирпанъ.

Царевица; продадени 5 вагона по 12.55 лева.

Ечемикъ, продаденъ 1 вагонъ по 14.50 лева.

Челикъ к. 5 об.

Мандарини връзка

Тамякъ I extra

„ II ред. к-о 50 к-о

Циментъ Беоничъ к-о 150 кгр. 13.00

Бълг. циментъ „Левъ“, 100 кр. л. 17.50

Газъ батумски касъ

Газъ въ каси д-во Нафта

Газъ американски

ромжиски

Солъ Тунизка сто кгр.

„ Анхиялска

„ Атанасковска

„ Ситна (бита)

Зачка гол. варели к-о

„ мал.

Стипча голѣми варели

„ 0.28

„ 0.25

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

„ 0.28

Гръ. „Volos“

Сардели „Sultaines“

„ „ „Floral cm.

„ Норвежки „Succé“ 1/4

„ „ „Mira“ 24/100

„ „ „Vedding“ 1/4

Сардели „Херинги Филети“ кутини 9.50

сардели съ томати „Susanne“ 45.00

„ Ламотъ“

„ Сардели Португалски:

Seres 40 м.м. 59.50

„ 30 м.м. 49.00

Heua 30 м.м. 49.50

Риба торичи чифта

„ лаверда к-о

„ хамсия европейска

Сапунъ „печень“ „Tiebauchou“ 1.15

„ „ „Свѣтъ“ 1.15

Сапунъ Холандски „Deker“

каси 144 таблети по 200 гр. 38.00

„ 144 „ „ 250 „ 43.00

„ 144 „ „ 285 „ 48.00

„ 144 „ „ 300 „ 50.00

Оризъ Ризонъ I торба

„ Женев. I к-о

„ Фуме обсъ едръ топъ

„ „ жедъ к-о

„ „ Триестъ № 602 к-о 48.00

„ англ. Rangoun тор. № 3 39.00

„ Пловдивски I к.

Шоколадъ „Cailler“ К-о

„ Bézuborg кутия

„ Martram К-о

„ Kohler К.

Шоколадъ „

MA
BY
Ter